

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Νομικά συστήματα - ευρωπαϊκά και εθνικά>Εθνικά τακτικά δικαστήρια

Εθνικά τακτικά δικαστήρια

Στην παρούσα ενότητα μπορείτε να βρείτε συνοπτικές πληροφορίες για τα τακτικά δικαστήρια του Βελγίου.

Τακτικά δικαστήρια - εισαγωγή

Ανώτατο Δικαστήριο

Ακυρωτικό Δικαστήριο (Cour de cassation): είναι το ανώτατο δικαστήριο, το «δικαστήριο των δικαστηρίων», και εδρεύει στις Βρυξέλλες.

Κακουργιοδικείο (Cour d'Assises)

Στις δέκα επαρχίες και στη διοικητική περιφέρεια των Βρυξελλών υπάρχει **ένα κακουργιοδικείο**. Δεν είναι μόνιμο δικαστήριο, αλλά συγκροτείται κάθε φορά που παραπέμπονται σ' αυτό κατηγορούμενοι.

Δευτεροβάθμια δικαστήρια

Τα **εφετεία**: υπάρχουν 5 εφετεία στο Βέλγιο:

στις Βρυξέλλες (για τις δικαστικές περιφέρειες της βαλονικής Βραβάνδης, της Λουβαίνης και των Βρυξελλών)

στη Λιέγη (για τις δικαστικές περιφέρειες της Λιέγης, του Ναμίρ και του Λουξεμβούργου)

στη Μονς (για τη δικαστική περιφέρεια του Ενό)

στη Γάνδη (για τις δικαστικές περιφέρειες της Δυτικής Φλάνδρας και της Ανατολικής Φλάνδρας)

στην Αμβέρσα (για τις δικαστικές περιφέρειες της Αμβέρσας και του Λιμβούργου).

Τα **δευτεροβάθμια εργατοδικεία** (cours du travail): είναι 5 στο Βέλγιο. Πρόκειται για εφετεία που ειδικεύονται στο εργατικό δίκαιο. Η έδρα τους βρίσκεται στις περιφέρειες των εφετείων που προαναφέρθηκαν.

Πρωτοβάθμια δικαστήρια

Τα **πρωτοδικεία**: είναι 13 στο Βέλγιο (ένα ανά δικαστική περιφέρεια και δύο στη δικαστική περιφέρεια των Βρυξελλών, ένα ολλανδόφωνο και ένα γαλλόφωνο).

Τα **πρωτοβάθμια εργατοδικεία** (tribunaux du travail): στο Βέλγιο είναι 9, καταρχήν ένα στην περιφέρεια κάθε εφετείου. Εξαιρείται η περιφέρεια του εφετείου των Βρυξελλών, όπου υπάρχουν ένα πρωτοβάθμιο εργατοδικείο στη Λουβαίνη και ένα στη Νιβέλ, καθώς και δύο στις Βρυξέλλες (ένα ολλανδόφωνο και ένα γαλλόφωνο). Εξαιρείται επίσης η δικαστική περιφέρεια του Έπεν.

Τα **δικαστήρια επιχειρήσεων** (tribunaux de l'entreprise): στο Βέλγιο είναι 9, καταρχήν ένα στην περιφέρεια κάθε εφετείου. Εξαιρείται η περιφέρεια του εφετείου των Βρυξελλών, όπου υπάρχουν ένα δικαστήριο επιχειρήσεων στη Λουβαίνη και ένα στη Νιβέλ, καθώς και δύο στις Βρυξέλλες (ένα ολλανδόφωνο και ένα γαλλόφωνο). Εξαιρείται επίσης η δικαστική περιφέρεια του Έπεν.

Δικαστήρια κατώτερων βαθμών δικαιοδοσίας ή δικαστήρια εγγύτητας (juridictions de proximité)

Τα **ειρηνοδικεία** (justices de paix): στο Βέλγιο υπάρχουν 187 (ένα ανά δικαστικό καντόνι).

Τα **πταισματοδικεία** (tribunaux de police): στο Βέλγιο υπάρχουν 15, δηλαδή ένα ανά δικαστική περιφέρεια, με την εξαίρεση των Βρυξελλών, όπου υπάρχουν 4.

Αρμοδιότητα των δικαστηρίων

Ειρηνοδικείο

Το ειρηνοδικείο επιλαμβάνεται όλων των διαφορών η αξία του αντικειμένου των οποίων δεν υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ και οι οποίες δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου. Το ειρηνοδικείο είναι επίσης αρμόδιο για μισθωτικές διαφορές, διαφορές μεταξύ γειτόνων, δουλείες, απαλλοτριώσεις ανεξαρτήτως της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, καθώς και για υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων μεταξύ συζύγων. Εκτός από την περίπτωση που η αξία του αντικειμένου της διαφοράς που εισάγεται ενώπιον του ειρηνοδικείου δεν υπερβαίνει τα 2.000 ευρώ, όλες οι αποφάσεις του ειρηνοδικείου υπόκεινται σε **έφεση** ενώπιον του πρωτοδικείου.

Πταισματοδικείο

Το πταισματοδικείο είναι **ποινικό και πολιτικό** δικαστήριο που επιλαμβάνεται πταισμάτων, πλημμελημάτων που τιμωρούνται ως πταίσματα, παραβάσεων ειδικών νόμων (π.χ. του Αγροτικού ή του Δασικού Κώδικα), αγωγών αποζημίωσης λόγω τροχαίου ατυχήματος και τροχαίων παραβάσεων. Οι αποφάσεις του πταισματοδικείου υπόκεινται σε **έφεση** ενώπιον του πρωτοδικείου, εκτός από τις υποθέσεις που αναφέρονται στον δικαστικό κώδικα εφόσον το αντικείμενο της αξίας της διαφοράς δεν υπερβαίνει τα 1.240 ευρώ.

Πρωτοδικείο

Το πρωτοδικείο είναι αρμόδιο για όλες τις διαφορές για τις οποίες ο νόμος δεν προβλέπει αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου. Πρόκειται για τη λεγόμενη «**εναπομένουσα αρμοδιότητα**» (compétence résiduaire) του πρωτοδικείου.

Το πρωτοδικείο υποδιαιρείται σε τμήματα: στο **πολιτικό τμήμα**, το **πλημμελειοδικείο**, το **δικαστήριο οικογενειακών υποθέσεων** και το **δικαστήριο ανηλίκων**. Το 2007 ιδρύθηκαν στα πρωτοδικεία της Αμβέρσας, των Βρυξελλών, της Ανατολικής Φλάνδρας, της Λιέγης και του Ενό **δικαστήρια εκτέλεσης ποινών**.

Πολιτικό τμήμα

Το **πολιτικό τμήμα** (tribunal civil) επιλαμβάνεται των **διαφορών που αφορούν την προσωπική κατάσταση**. Είναι επίσης αρμόδιο για διαφορές η αξία του αντικειμένου των οποίων υπερβαίνει τα 1.860 ευρώ, για κληρονομικές διαφορές και διαφορές που αφορούν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και για την εκδίκαση εφέσεων κατά αποφάσεων των ειρηνοδικείων.

Πλημμελειοδικείο

Το **πλημμελειοδικείο** (tribunal correctionnel) είναι ποινικό δικαστήριο αρμόδιο για την εκδίκαση όλων των **πλημμελημάτων** και των **κακουργημάτων που δίδονται ως πλημμελήματα** όπως η υπεξαίρεση, η απάτη, η ανθρωποκτονία εξ αμελείας, η διάρρηξη και η ληστεία. Εκδικάζει επίσης τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πταισματοδικείου

Μια υπόθεση μπορεί να εισαχθεί στο πλημμελειοδικείο με απευθείας κλήση της εισαγγελίας (ministère public) ή του πολιτικώς ενάγοντα ή με κλητήριο θέσπισμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών, το οποίο αποφασίζει, μετά το πέρας της ανάκρισης, αν ο κατηγορούμενος θα παραπεμφθεί ή όχι ενώπιον του πλημμελειοδικείου.

Το **συμβούλιο πλημμελειοδικών** (chambre du conseil) είναι ανακριτικό όργανο που απαρτίζεται από έναν πρωτοδίκη, ο οποίος εξετάζει αν υπάρχουν λόγοι για να παραπεμφθεί η υπόθεση ενώπιον του πλημμελειοδικείου ή αποφασίζει να μην παραπεμφθεί το πρόσωπο κατά του οποίου έχει ασκηθεί δίωξη (να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο). Ο ίδιος δικαστής αποφασίζει αν πρέπει να συνεχιστεί η προσωρινή κράτηση του κατηγορουμένου ή αν ο κατηγορούμενος πρέπει να αφεθεί ελεύθερος, ενδεχομένως, υπό όρους, με αξιολόγηση σε μηνιαία βάση, ή σε τριμηνιαία βάση όταν πρόκειται για κακούργημα που δεν μπορεί να διωχθεί ως πλημμέλημα.

Η **προσωρινή κράτηση** είναι μέτρο ασφαλείας δυνάμει του οποίου το πρόσωπο που είναι ύποπτο για την τέλεση πλημμελήματος ή κακουργήματος κρατείται μέχρι τη δίκη. Το μέτρο αυτό επιβάλλεται για να αποτραπεί το ενδεχόμενο ο ύποπτος να εξαφανιστεί προτού εμφανιστεί στο δικαστήριο, να διαπράξει στο μεταξύ άλλα αδικήματα, να προσπαθήσει να εξαφανίσει αποδεικτικά στοιχεία ή να έλθει σε επαφή με τρίτους (π.χ. για να ασκήσει επιρροή σε μάρτυρες ή συγκατηγορούμενους). Ο ύποπτος που τελικά αθωώνεται ή του οποίου η δίωξη παύει μπορεί να ζητήσει αποζημίωση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης για τον χρόνο που πέρασε άδικα στη φυλακή: πρόκειται για την αποζημίωση λόγω απρόσφορης κράτησης. Για να δοθεί αποζημίωση πρέπει να πληρούνται δύο προϋποθέσεις: η διάρκεια της προσωρινής κράτησης θα πρέπει να έχει υπερβεί τις οχτώ ημέρες και ο ύποπτος πρέπει να μην έχει προκαλέσει την προσωρινή κράτηση ή τη συνέχισή της με τη συμπεριφορά του. Η δεύτερη αυτή προϋπόθεση εφαρμόζεται αυστηρά από τον Υπουργό. Κατά των αποφάσεων του συμβουλίου πλημμελειοδικών χωρεί **έφεση** ενώπιον του συμβουλίου εφετών (Chambre des mises en accusation). Το συμβούλιο εφετών αποτελεί το ανακριτικό όργανο στο επίπεδο του εφετείου.

Δικαστήριο ανηλίκων

Τα τμήματα ανηλίκων που απαρτίζουν το **δικαστήριο ανηλίκων** είναι αρμόδια για υποθέσεις που αφορούν ανηλίκους οι οποίοι διατρέχουν κίνδυνο και ανηλίκους που έχουν διαπράξει ποινικά αδικήματα.

Μόνο η εισαγγελία μπορεί να αποφασίσει εάν μια υπόθεση θα παραπεμφθεί στο δικαστήριο ανηλίκων ή όχι. Δεν μπορείτε να προσέλθετε ενώπιον του δικαστή με δική σας πρωτοβουλία, όπως για παράδειγμα στις αστικές υποθέσεις. Ένας ανήλικος μπορεί να παραπεμφθεί στο δικαστήριο ανηλίκων σε δύο περιπτώσεις:

Αν ο ανήλικος έχει διαπράξει αδίκημα, η αστυνομία γνωστοποιεί το όνομά του στην εισαγγελία. Στη συνέχεια, η εισαγγελία αποφασίζει αν τα πραγματικά περιστατικά είναι αρκετά σοβαρά ώστε να τα υποβάλει στον δικαστή ανηλίκων·

Αν ο ανήλικος αντιμετωπίζει δύσκολες συνθήκες στο σπίτι του, κατά πάσα πιθανότητα έχει έρθει ήδη σε επαφή με μια υπηρεσία αρωγής των νέων (service d'aide à la jeunesse – SAJ). Αν δεν διευθετηθεί η κατάσταση, η υπηρεσία αρωγής των νέων αποστέλλει τον σχετικό φάκελο σε επιτροπή διαμεσολάβησης που ασχολείται με την παροχή ειδικής αρωγής στη νεολαία. Αν είναι απαραίτητο, η εν λόγω επιτροπή διαμεσολάβησης μπορεί να ζητήσει από την εισαγγελία να παραπέμψει την υπόθεση στο δικαστήριο ανηλίκων προκειμένου να ληφθεί κατάλληλο μέτρο.

Το δικαστήριο οικογενειακών υποθέσεων (tribunal de la famille)

Τα **δικαστήρια οικογενειακών υποθέσεων** είναι αρμόδια για όλες τις διαφορές οικογενειακού χαρακτήρα.

Οι εν λόγω αρμοδιότητες καθορίζονται στα άρθρα 572bis και 577 τρίτο εδάφιο του δικαστικού κώδικα.

Με την επιφύλαξη τυχόν εξαιρέσεων, το δικαστήριο είναι αρμόδιο για τα ακόλουθα, ανεξαρτήτως της αξίας του αντικειμένου τις διαφορές:

για κάθε υπόθεση που αφορά την οικογενειακή κατάσταση των προσώπων και τα αποτελέσματα αυτής: διαφορές που αφορούν τον γάμο ή τις υποχρεώσεις του, το διαζύγιο και τις περιουσιακές σχέσεις που απορρέουν απ' αυτό, την αναγνώριση και την προσβολή της πατρότητας, την ανακοπή κατά ορισμένων αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από υπαλλήλους των ληξιαρχείων κ.λπ.

για κάθε υπόθεση που αφορά τη νόμιμη συμβίωση και τα αποτελέσματά της: τα μέτρα που αφορούν την περιουσία των συνοικούντων, την ακύρωση της νόμιμης συμβίωσης κ.λπ.

για κάθε υπόθεση που αφορά τα παιδιά: καθορισμός των ρυθμίσεων για την άσκηση της γονικής μέριμνας και/ή της διαμονής, καθορισμός των δικαιωμάτων επικοινωνίας κ.λπ.

για κάθε υπόθεση που αφορά υποχρεώσεις διατροφής: καθορισμός ή τροποποίηση της διατροφής υπέρ του/της πρώην συζύγου ή γονέα, καθορισμός ή προσαρμογή ποσού διατροφής κ.λπ.

για ορισμένες υποθέσεις που αφορούν οικογενειακά επιδόματα: καθορισμός του δικαιούχου των οικογενειακών επιδομάτων ή αμφισβήτηση της καταβολής τους προς τον δικαιούχο

για κάθε υπόθεση που αφορά την οικογενειακή περιουσία: δωρεές που προέρχονται από την οικογενειακή περιουσία, ρευστοποίηση περιουσιακού στοιχείου των συζύγων, κληρονομικές διαφορές (π.χ. αποποίηση κληρονομιάς) κ.λπ. > για κάθε υπόθεση που αφορά την προσωρινή απαγόρευση εισόδου σε οικία σε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας.

Το δικαστήριο είναι επίσης αρμόδιο για τη λήψη προσωρινών και επείγοντων μέτρων.

Τέλος, είναι επίσης αρμόδιο να εξετάζει τυχόν ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων οι οποίες αφορούν πρόσωπα ανίκανα προς δικαιοπραξία.

Δικαστήρια εκτέλεσης ποινών

Τα **δικαστήρια εκτέλεσης ποινών** (tribunaux de l'application des peines) εκδίδουν αποφάσεις για την εξωτερική νομική κατάσταση των προσώπων που έχουν καταδικαστεί σε ποινή στερητική της ελευθερίας. Αποφαίνονται σχετικά με τους ακόλουθους τρόπους εκτέλεσης των ποινών: **περιορισμένη κράτηση,**

ηλεκτρονική παρακολούθηση, αποφυλάκιση υπό όρους και **προσωρινή αποφυλάκιση** ενόψει απομάκρυνσης από την επικράτεια ή απέλασης. Η εισαγγελική αρχή και οι καταδικασθέντες μπορούν να ασκήσουν αναίρεση κατά των αποφάσεων των τμημάτων εκτελέσεως ποινών.

Ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων του πρωτοδικείου

Με εξαίρεση τις αποφάσεις του δικαστηρίου εκτέλεσης ποινών, κάθε διάδικος ή η εισαγγελική αρχή, μπορούν, αν δεν είναι ικανοποιημένοι από την απόφαση πρωτοδικείου να ασκήσουν **έφεση** κατά της απόφασης αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι η απόφαση είναι πρωτόδικη, δηλαδή δεν έχει εκδοθεί μετά από έφεση κατά απόφασης πταισματοδικείου ή ειρηνοδικείου. Στην περίπτωση αυτή, η υπόθεση εξετάζεται από εφετείο, ανεξαρτήτως του αν υπάγεται στην αρμοδιότητα του πολιτικού τμήματος, του πλημμελειοδικείου ή του δικαστηρίου ανηλίκων.

Πρωτοβάθμιο εργατοδικείο

Το πρωτοβάθμιο εργατοδικείο είναι αρμόδιο για **κοινωνικές υποθέσεις**: κοινωνική ασφάλιση (συντάξεις, ανεργία...), συγκρούσεις στις σχέσεις εργασίας (συμβάσεις εργασίας, εργατική νομοθεσία...) και εργατικά ατυχήματα. Είναι επίσης αρμόδιο να κρίνει αιτήσεις **συλλογικής ρύθμισης χρεών** τις υποβάλλουν ιδιώτες.

Το πρωτοβάθμιο εργατοδικείο αποτελείται από **διάφορα τμήματα**. Εφόσον δεν προβλέπεται άλλως από τον δικαστικό κώδικα, απαρτίζονται από έναν τακτικό δικαστή ως πρόεδρο και δύο κοινωνικούς δικαστές. Ανάλογα με το είδος της κρινόμενης διαφοράς, οι κοινωνικοί δικαστές εκπροσωπούν τους εργαζομένους, τους εργοδότες ή τους αυτοαπασχολούμενους. Τα πρόσωπα αυτά διορίζονται μετά από πρόταση των οργανώσεων του χώρου της εργασίας (εργοδοτών, υπαλλήλων, εργατών ή αυτοαπασχολούμενων). Η εισαγγελική αρχή αποκαλείται επιθεώρηση εργασίας (auditeur du travail) και ο εισαγγελέας αποκαλείται επιθεωρητής εργασίας (auditeur du travail).

Σε περίπτωση διαφωνίας με την απόφαση του πρωτοβάθμιου εργατοδικείου, οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν **έφεση** ενώπιον του δευτεροβάθμιου εργατοδικείου.

Το δικαστήριο επιχειρήσεων

Το δικαστήριο επιχειρήσεων επιλαμβάνεται διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς.

Επιλαμβάνονται επίσης αγωγών κατά επιχειρήσεων οι οποίες υποβάλλονται από ιδιώτες.

Το δικαστήριο επιχειρήσεων επιλαμβάνεται διαφορών μεταξύ φυσικών προσώπων που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα ως αυτοαπασχολούμενοι (έμποροι, ελεύθεροι επαγγελματίες και διοικητές επιχειρήσεων), νομικών προσώπων (εταιρείες, ενώσεις και ιδρύματα) και

οργανώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα. Οι διαφορές δεν μπορούν να υπάγονται στην ειδική αρμοδιότητα άλλων δικαστηρίων και, όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, δεν μπορούν να αφορούν πράξη η οποία είναι προδήλως άσχετη με την επιχείρηση.

Το δικαστήριο επιχειρήσεων αποτελείται από ένα ή περισσότερα τμήματα. Κάθε τμήμα αποτελείται από έναν τακτικό δικαστή και από δύο αιρετούς εμπροδικές (judes consulaires). Οι αιρετοί εμπροδικές δεν είναι επαγγελματίες δικαστές, αλλά επιχειρηματίες, διευθυντές επιχειρήσεων, λογιστές, ελεγκτές κ.λπ. Συνδράμουν τον τακτικό δικαστή με την εμπειρία τους στην επιχειρηματική κοινότητα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εισαγγελία παρεμβαίνει στο δικαστήριο επιχειρήσεων. Σ' αυτήν την περίπτωση, η παρέμβαση ασκείται από τον βασιλικό εισαγγελέα ή έναν ή περισσότερους αντικαταστάτες αυτού.

Αν οι διάδοχοι το επιθυμούν, μπορούν να ασκήσουν **έφεση** κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου ενώπιον του εφετείου. Ωστόσο, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να είναι πρωτόδικη.

Εφετεία και τα δευτεροβάθμια εργατοδικεία

Το εφετείο αποτελείται από διάφορα τμήματα:

Τα **πολιτικά τμήματα** εκδικάζουν εφέσεις κατά πρωτόδικων αποφάσεων που εκδίδουν τα πολιτικά τμήματα των πρωτοδικείων και τα πρωτοβάθμια εμπροδικεία.

Τα **ποινικά τμήματα** εκδικάζουν εφέσεις κατά πρωτόδικων αποφάσεων που εκδίδουν τα πλημμελειοδικεία.

Τα **τμήματα ανηλίκων** εκδικάζουν εφέσεις κατά πρωτόδικων αποφάσεων που εκδίδουν τα δικαστήρια ανηλίκων.

Το **συμβούλιο εφετών** είναι το ανακριτικό όργανο που επιλαμβάνεται των εφέσεων κατά αποφάσεων του συμβουλίου πλημμελειοδικών. Είναι επίσης το όργανο που παραπέμπει ύποπτο ενώπιον του κακουργιοδικείου όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει διαπράξει κακούργημα, αδίκημα τελούμενο δια του Τύπου ή πολιτικό αδίκημα.

Όπως και το πρωτοβάθμιο εργατοδικείο, τα τμήματα του **δευτεροβάθμιου εργατοδικείου** (cour du travail) απαρτίζονται από έναν τακτικό δικαστή και 2 ή 4 κοινωνικούς δικαστές. Το δευτεροβάθμιο εργατοδικείο εκδικάζει εφέσεις κατά των αποφάσεων του πρωτοβάθμιου εργατοδικείου.

Κακουργιοδικείο (Cour d'Assises)

Εγκλήματα

Όταν ένα πρόσωπο **κατηγορείται για έγκλημα το οποίο δεν μπορεί να διωχθεί ή το οποίο δεν εδιώχθη ως πλημμέλημα (délit)**, παραπέμπεται στο κακουργιοδικείο για να δικαστεί από **σώμα ενόρκων**.

Πρόεδρος του κακουργιοδικείου είναι τακτικός δικαστής επικουρούμενος από δύο παρέδρους (assesseurs) που είναι επίσης τακτικοί δικαστές. Οι τακτικοί δικαστές δεν αποφαίνονται σχετικά με την ενοχή ή την αθωότητα του κατηγορουμένου. Το αν ο κατηγορούμενος διέπραξε ή όχι αδίκημα κρίνεται από τους ενόρκους. Οι **ένορκοι** προέρχονται από το σύνολο των πολιτών και ορίζονται με κλήρωση. Κάθε Βέλγος πολίτης ηλικίας από 28 έως 65 ετών, που απολαύει των αστικών και πολιτικών του δικαιωμάτων, γνωρίζει γραφή και ανάγνωση και δεν έχει καταδικαστεί για ποινικό αδίκημα σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη των 4 μηνών ή σε ποινή άσκησης κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερη των 60 ωρών, μπορεί να κληθεί να ασκήσει καθήκοντα ενόρκου.

Η **δίκη ενώπιον του κακουργιοδικείου** αρχίζει με την ανάγνωση του κατηγορητηρίου, το οποίο αποτελεί τη σύνθεση της έρευνας και συγκεντρώνει τα κυριότερα στοιχεία που προέκυψαν από την ανάκριση. Στη συνέχεια εξετάζονται οι μάρτυρες και τα πρόσωπα με τα οποία ασχολήθηκε η ανάκριση. Οι καταθέσεις αυτές πρέπει να επιτρέψουν στους ενόρκους, οι οποίοι δεν έχουν μελετήσει τη δικογραφία, να σχηματίσουν άποψη. Στη συνέχεια αναπτύσσει την πρότασή του ο εισαγγελέας, λαμβάνουν το λόγο οι πολιτικώς ενάγοντες και αγορεύουν οι δικηγόροι. Τέλος, καταθέτει ο κατηγορούμενος. Απαντά στις ερωτήσεις του προέδρου, δίνει εξηγήσεις για τα πραγματικά περιστατικά, ενώ μπορεί και να υποστηρίξει ότι είναι αθώος. Μετά το πέρας της συζήτησης, οι **δώδεκα ένορκοι** αποσύρονται για να διασκεφθούν κεκλεισμένων των θυρών. **Πρέπει να αποφανθούν σχετικά με την ενοχή ή την αθωότητα του κατηγορουμένου**. Αποφασίζουν με ψηφοφορία και η απόφασή τους μπορεί να μην είναι απόλυτη. Για παράδειγμα, μπορούν να κρίνουν τον κατηγορούμενο ένοχο αναγνωρίζοντας συγχρόνως την ύπαρξη ελαφρυντικών. Αν ο κατηγορούμενος κριθεί ένοχος, οι τακτικοί δικαστές και οι ένορκοι συσκέπτονται από κοινού σχετικά με την ποινή που πρέπει να επιβληθεί. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία. Η απόφαση σχετικά με την ενοχή πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

Καταρχήν οι αποφάσεις του κακουργιοδικείου δεν υπόκεινται σε έφεση (appel). Ο καταδικασθείς, ο πολιτικώς ενάγων και ο εισαγγελέας μπορούν, εντούτοις, να ασκήσουν αναίρεση (rounvoi) ενώπιον του **Ακυρωτικού Δικαστηρίου**. Αν μια απόφαση ανααιρεθεί, δηλαδή ακυρωθεί από το Ακυρωτικό Δικαστήριο, η υπόθεση παραπέμπεται σε άλλο κακουργιοδικείο που πρέπει να την κρίνει εκ νέου.

Αδικήματα τελούμενα δια του Τύπου και πολιτικά αδικήματα

Για να στοιχειοθετηθεί αδίκημα τελούμενο δια του Τύπου, πρέπει η εγκληματική σκέψη να έχει εκφραστεί μέσω κειμένων που διαδίδονται σε πολλά αντίτυπα με τη χρησιμοποίηση τεχνικής μεθόδου. Πολιτικό είναι το αδίκημα που διαπράττεται για πολιτικό λόγο και με πολιτικούς σκοπούς. Το κακουργιοδικείο εκδικάζει ποινική δίωξη για αδικήματα τελούμενα δια του Τύπου και πολιτικά αδικήματα, εκτός από τα αδικήματα δια του Τύπου που εμπνέονται από ρατσισμό ή ξενοφοβία.

Ακυρωτικό Δικαστήριο

Το Ακυρωτικό Δικαστήριο είναι ο **εγγυητής της τήρησης του νόμου από τα πρωτοβάθμια και τα δευτεροβάθμια δικαστήρια**. Η δικαιοδοσία του επεκτείνεται σε όλη την επικράτεια της χώρας. Δεν κρίνει τα πραγματικά περιστατικά, αλλά μόνο νομικά ζητήματα. Αναίρεση μπορεί να ασκηθεί μόνο για **νομικούς λόγους**, δηλαδή σε περίπτωση παράβασης του νόμου ή γενικής αρχής του δικαίου. Σε αναίρεση υπόκεινται οι τελεσίδικες αποφάσεις, δηλαδή οι αποφάσεις κατά των οποίων δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση.

Το Ακυρωτικό Δικαστήριο απαρτίζεται από πρώτο πρόεδρο, πρόεδρο, προέδρους τμημάτων και δικαστές. Η εισαγγελική αρχή εκπροσωπείται από τον γενικό εισαγγελέα του Ακυρωτικού Δικαστηρίου ή από άλλο γενικό εισαγγελέα. Αποτελείται από **τρία τμήματα**: το πρώτο εκδικάζει αστικές, εμπροδικές, φορολογικές και πειθαρχικές υποθέσεις, το δεύτερο ποινικές υποθέσεις και το τρίτο εργατικές και ασφαλιστικές υποθέσεις. Κάθε τμήμα υποδιαιρείται σε ολλανδόφωνη και γαλλόφωνη σύνθεση. Κατά κανόνα, κάθε σύνθεση είναι πενταμελής.

Πριν εκδώσουν απόφαση οι δικαστές, ο **εισαγγελέας** του Ακυρωτικού Δικαστηρίου αναπτύσσει τις προτάσεις του. Το Ακυρωτικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να απορρίψει την αναίρεση. Αν οι προτεινόμενοι ισχυρισμοί δεν γίνουν δεκτοί, η αναίρεση απορρίπτεται και η αναίρεσιβαλλόμενη απόφαση καθίσταται αμετάκλητη. Εάν το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο κρίνει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατόπιν εσφαλμένης ερμηνείας του νόμου, η απόφαση ακυρώνεται, εν όλω ή εν μέρει, με ή χωρίς αναπομπή. Η απόφαση ακυρώνεται και παραπέμπεται σε δικαστήριο του ίδιου βαθμού με εκείνο που εξέδωσε την αναίρεσιβαλλόμενη απόφαση, εφόσον είναι αναγκαίο να εξεταστεί εκ νέου η ουσία της υπόθεσης. Η υπόθεση δεν παραπέμπεται ποτέ στο ίδιο δικαστήριο.

Επισημανση

Αξίζει να επισημανθεί ότι τα ποινικά τμήματα του εφετείου, το κακουργιοδικείο, τα ποινικά τμήματα του πρωτοδικείου (πλημμελειοδικείο) και το πταισματοδικείο (όταν κρίνει ποινικές υποθέσεις) επιλαμβάνονται επίσης, όπως και τα πολιτικά δικαστήρια, αστικών αξιώσεων (που αφορούν κυρίως επιδίκαση αποζημίωσης) οι οποίες προβάλλονται από την πολιτική αγωγή, δηλαδή από τα θύματα των ποινικών αδικημάτων υπό ευρεία έννοια.

Οι νομικές βάσεις δεδομένων

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα πρωτοβάθμια και τα δευτεροβάθμια δικαστήρια, επισκεφθείτε τη δικτυακή πύλη της δικαστικής εξουσίας του Βελγίου.

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων παρέχεται δωρεάν;

Ναι, η πρόσβαση στη βάση δεδομένων παρέχεται **δωρεάν**.

Σχετικοί σύνδεσμοι

Ομοσπονδιακή Δημόσια Υπηρεσία Δικαιοσύνης

Τελευταία επικαιροποίηση: 27/02/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.